

dak en grond die voedt. Dat is natuurlijk niet alles, maar als Monseigneur wil nagaan op hoe korten tijd hij dat bijeengeflanst heeft met zaakjes buitenaf van den meest uiteenloopenden aard, zal Monseigneur moeten toegeven dat hij wel de goddelijke genade mist, maar toch niet een zeker talent. Niet onmogelijk slaat hij er op zekeren dag nog eens een slag door, en verdiendubbelt de oppervlakte van beide tuinen, maar zijn eerste doel is in elk geval nu wel bereikt. Beheer de u toevertrouwde gelden goed, steeds de evangelische parabel indachtig van den rentmeester die door zijn Heer ter verantwoording werd geroepen."

Zoo babbelde hij luchtig door als gewoonlijk en toch had Bernard herhaaldelijk den indruk dat hij afscheid nam en liet daarom opzettelijk hooren dat hij Henriken nu en dan al wel eens noodig zou hebben omdat geld op waarde bewaren ook een kunst is, waarin hij geene bedrevenheid bezit. Hij ziet Henriken hem heel eventjes vragend aankijken, maar het antwoord stelt hem toch gerust. „Altijd tot uw dispositie, Monseigneur." Hij schertste zelfs voort dat, indien in dit gezegend land het geval denkbaar ware van een pastoor, die niet aan den kost kan komen en die pastoor zou Bernard zijn, hij geen oogenblik zou aarzelen om zijn schamele armoe met hem te deelen. Maar komt mij nooit aan het lijf om geld voor kerken of zoo iets. Ik zou, ja, ik zal maar niet zeggen wat ik zou doen, er is veel geld te verdienen, man." Bernard weet niet te formuleeren wat geheimzinnigs hem verontrust.

Niemand anders dan Dolly komt zijn indruk bevestigen. Zij is streng gekleed en Bernard houdt zich streng tegenover de bijzit, die volgens hem op den koop toe nog een van de redenen is waarom Irreke in het kraambed verlaten ligt. Ze vertelt gansch hare geschiedenis, christelijke opvoeding, langzaam vervagen van den godsdienst, „och men weet zelf niet hoe, het gaat er vanzelf uit." In Henri heeft ze den man gevonden waarvan ze werkelijk houdt, aan wie ze zich voor het leven wil binden. Binden door een kerkelijk huwelijk. „Want als men eenmaal in den godsdienst groot gebracht is, niet waar..." Sinds lang praamt zij Henri daartoe, maar monsieur l'abbé weet ook hoe hij over het huwelijk denkt. Maar nu, sinds eenigen tijd en van dag tot dag meer, valt haar een zekere raadselachtigheid bij Henri op. Uit sommige vluchtige woorden meent zij nu en dan iets te kunnen afleiden, dat zij toch niet formuleeren kan, en uitleg geeft hij niet. Hij is soms zeer verstrooid, wat hij vroeger nooit was en hij met zijn altijd zoo vroolijk en gelijkmatig humeur, laat zich nu en dan iets ontvallen dat vreemd klinkt en weemoedig. Zoodra men het merkt, veegt hij het weg met een kwinkslag. Kortom, zij is ongerust en wat haar nu eindelijk monsieur l'abbé doet opzoeken is dit: heeft Henri misschien andere plannen? Kom, rechtuit gesproken, zij vreest dat hij er op zekeren dag vandoor gaat. Indien monsieur l'abbé iets van die plannen weet, zeg het haar alstublieft, „parce que je l'aime, j'aime Henri, je ne veux pas le perdre."